

تبیین تغییر خطمشی با استفاده از نظریه جریانات چندگانه کینگدون؛ مطالعه موردی تغییر قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

طیبه عباسی^۱، حسن دانایی فرد^{۲*}، عادل آذر^۳، سید مهدی الوانی^۴

۱- دکترای مدیریت سیاستگذاری عمومی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس

۲- دانشیار دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس

۳- استاد دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس

۴- استاد مدیریت دولتی

چکیده

قانون "اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری" به‌عنوان یکی از تحولات اساسی در ساختار و مدیریت حوزه علوم، تحقیقات و فناوری و نوعی تغییر خطمشی در این حوزه محسوب می‌شود و هدف مقاله تبیین نحوه تغییر این خطمشی است؛ برای تبیین یک رخداد (در این مقاله تغییر خط مشی) شیوه‌های پژوهش بسیاری وجود دارد. یکی از راه‌های متداول، تبیین یک پدیده به کمک نظریه‌ها است. برای این منظور، این مقاله تلاش می‌کند تا با بهره‌گیری از چارچوب جریان‌های چندگانه کینگدون تبیین کند که چگونه قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری متحول شده است. براین اساس پژوهش نشان می‌دهد که چگونه جریان مسائل، جریان خطمشی‌ها و جریان سیاسی در شکل‌دهی تغییر خطمشی فوق به هم پیوند خورده‌اند و مشارکت‌کنندگان خطمشی چه نقشی در چنین پیوندی داشته‌اند و چگونه از فرصت پیش آمده در نتیجه این پیوند برای تصویب پیشنهادات خود استفاده کردند؛ و به چه نحوی درجه خطمشی و مسئله باز و باعث تسهیل روند تغییرات در این خطمشی شد. در نهایت مقاله ادعا می‌کند که این نظریه علی‌رغم برخی محدودیت‌ها، کاربردهای واضحی در تحلیل و تبیین فرایند تغییر قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دارد. با توجه به ماهیت و اهداف این پژوهش، برای انجام آن از شیوه تحلیل کیفی و روش موردکاوی استفاده شده است. همچنین برای جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها، محققان از روش‌های کیفی (مصاحبه و بررسی مستندات) استفاده کرده‌اند.

کلیدواژه‌ها: تغییر خطمشی، جریان‌های چندگانه، سیاستگذاری علوم، تحقیقات و فناوری

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

Explaining Policy Change using Kingdon's Multiple Streams, the law of the Duties and Organization of Iran's Ministry of Science, Research and Technology

Tayebeh Abbasi¹, Hassan Danaee Fard^{2*},
Adel Azar³, Mehdi Alvani⁴

1- Ph.D., Management and Economy Faculty, Tarbiat Modares University, Iran

2- Associated Professor, Management and Economy Faculty, Tarbiat Modares University, Iran

3- Professor, Management and Economy Faculty, Tarbiat Modares University, Iran

4- Professor, Public Administration Faculty Tarbiat Modares University, Iran

Abstract

The law of duties and organization of Ministry of Science, Research and Technology is seen as one of the important changes made in the structure and management of the science, research and technology area in Iran. In other words, it is policy change in this area and the purpose of this paper is to make clear how to change policy. There are various research methods to explain an event or phenomenon. One of these methods is to explain phenomena by applying theories. This paper tries to explain how the Law of Duties and Organization of the Ministry of Science, Research and Technology has been changed, by the multiple streams framework. On this basis, this research describes how the problems stream, policy stream and politics stream have been coupled together to form this policy change; What is the role of policy participants in such a coupling? How did they use this opportunity to approve their propositions? How is a policy window opened and policy changed? Finally, the research claims that this theory, in spite of some deficiencies, has clear applications for analyzing and explaining the process of changing the Law of Duties and Organization of the Ministry of Science, Research and Technology.

The Methodology used in this research is qualitative research based on a case study. Also, the authors have used qualitative methods (interview and documentation survey) to gather and analyze data.

Keywords: Multiple streams, Science, Research and Technology policy making, policy change.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

---

* Corresponding Author: hdanaee@modares.ac.ir